

Umeå kommuns funktionshinderråd

Tid:	Fredagen den 14 oktober kl. 13.00-16.00
Plats:	Stadshuset, kommunstyrelsens mötesrum
Beslutande:	Tomas Wennström (S), kommunstyrelsen, ordförande Maria Olsson (V), byggnadsnämnden Ari Leinonen (S), fritidsnämnden Roland Samuelsson (S), för- och grundskolenämnden Helena Smith (S), kulturnämnden Hanna Lundin Jernberg (L), individ- o familjenämn. (tjg. ers.) Ronny Kassman (S), äldre- och funktionsnämnden Solveig Grubbström, Funktionsrätt Umeå Maria Holmgren, Funktionsrätt Umeå Tim Johansson, Funktionsrätt Umeå Monica Östensson, Funktionsrätt Umeå Lena Renlund, Funktionsrätt Umeå Camilla Björnehall, (tjg. ersättare), Funktionsrätt Umeå Christina Hedström, (tjg. ersättare), Funktionsrätt Umeå Abbas Haghjo, (tjg. ersättare), Funktionsrätt Umeå Urban Clarin, (tjg. ersättare), RTP
Övriga deltagare:	Se nästa sida
Sekreterare:	 § 23–30 Tordleif Hansson
Ordförande:	 Tomas Wennström
Justerare:	 Tim Johansson Solveig Grubbström

BEVIS

Organ: Umeå kommuns funktionshinderråd
Sammanträdesdatum: 2022-10-14
Förvaringsplats: Kommunledningsstaben

Underskrift:
Tordleif Hansson, sekreterare

Observera att det här protokollet lämnats ojusterat och inte ska användas som underlag.

Övriga deltagare

Ej tjänstgörande ersättare

Joline Göttfert (M), fritidsnämnden

Tjänstepersoner och övriga

Elisabeth Nilsson, tillgänglighetsstrateg

Jeanette Forsén, AB Bostaden

Mikael Ring, AB Bostaden

Julia Berggren, äldreomsorgen

Dan Gideonsson, stadsledningskontoret

Linda Gustafsson, stadsledningskontoret

Elmer Eriksson

Tordleif Hansson, sekreterare

§ 23

Upprop, val av justerare samt godkännande av dagordning

Beslut

Umeå kommuns funktionshinderråd beslutar

att utse Tim Johansson och Solveig Grubbström till justerare

att fastställa dagordningen

Ärendebeskrivning

Tomas Wennström (S) hälsar alla välkomna till dagens möte med Umeå kommuns funktionshinderråd, UFR.

Dagens möte hålls fysiskt i stadshuset, kommunstyrelsens mötesrum.

Beredningsansvariga

Elisabeth Nilsson

§ 24

Föregående möte – eventuella kommentarer

Beslut

Umeå kommuns funktionshinderråd har mottagit informationen.

Ärendebeskrivning

Sekreteraren redogör för läget med protokollen från sammanträdena hösten 2021.

Beslutsunderlag som biläggs protokollet

Ärendet har inga bilagor

Beredningsansvariga

Elisabeth Nilsson

§ 25**Information från AB Bostaden inklusive uppföljning från tidigare medverkan i funktionshinderrådet****Beslut**

Umeå kommuns funktionshinderråd har mottagit informationen.

Ärendebeskrivning

AB Bostaden informerar om att man har inventerat antal rörelsehinderparkeringsplatser (RHP) samt var man kan tillskapa sådana parkeringar för besökande. Centralt i Umeå tätort kan det vara svårt att tillskapa rörelsehinderparkeringsplatser. Idag finns cirka 75 platser. Där Bostaden har fått frågan brukar de kunna hjälpa till. Alla kvartersvärdar har samma regelverk att arbeta utifrån men i vissa områden kan det vara svårt. Då kan andra närliggande områden behöva användas för att tillskapa rörelsehinderparkeringsplatser.

Funktionshinderrörelsens representanter framhåller att rörelsehinderparkeringsplatser är lagstadgat.

AB Bostaden är medvetna om detta men förutsättningarna är olika i olika delar av deras bostadsbestånd. Ibland finns inga ytor att tillgå inom fastigheten utan man får hänvisa till andra ytor.

Funktionshinderrörelsens representanter menar att Bostaden kan samarbeta med andra, exempelvis Gator och parker inom Umeå kommun. En annan fråga är att rörelsehinderparkeringsplatser vintertid används som snöupplag.

AB Bostaden informerar om att deras entreprenörer vid snöfall börjar med att dra upp stråk. I nästa skede röjs snö på parkeringar och vid entréer. Hyresgästerna ska själva röja snön från sin parkering. Inför varje vinter sker en genomgång med kvartersvärdarna. Där det finns verifierade behov hjälper man till vid entréer, ramper och rullstolsgarage. Det ska inte kunna ske att det lagras snö på rörelsehinderparkeringsplatser. Om det skulle upptäckas i

något område kan man kontakta kvartersvärden. Kontaktuppgifter till dem finns i varje trapphus. Det inte acceptabelt med snöupplag på rörelsehinderparkeringar. Frågan kommer att lyftas såväl internt som med entreprenörerna.

Funktionshinderrörelsens representanter ställer frågan om hur kraven på rörelsehinderparkeringar i centrum ser ut vid ombyggnader i centrala Umeå? En annan fråga är var jag ska lägga snön om jag skottar min egen parkeringsplats?

AB Bostaden svarar att snön ska läggas bakom bilen. Den kommer att fraktas bort.

Funktionshinderrörelsens representanter frågar hur man gör som rullstolsburen?

AB Bostaden svarar att de inte har några resurser att skotta mellan bilarna. De skottar en sträng med traktor bakom bilarna. En möjlighet är att kontakta sin kvartersvärd som i sin tur tar kontakt med fastighetsskötaren.

Funktionshinderrörelsens representanter menar att man inte ska behöva stå med mössan i hand. Det borde gå att lösa tekniskt för den som har speciella behov.

AB Bostaden svarar att det inte finns några möjligheter idag.

Funktionshinderrörelsens representanter undrar om det finns andra möjligheter att få hjälp?

Hanna Lundin Jernberg (L) tar med sig frågan till individ- och familjenämndens verksamhet för att undersöka detta.

Funktionshinderrörelsens representanter menar att man först borde tänka på tillgänglighet. Rörelsehinderparkeringar ska alltid vara tillgängliga. Det gäller oavsett huvudman/fastighetsägare. Bostaden kan köpa tjänsten av den entreprenör som redan har uppdraget att skotta. En annan viktig fråga är att rörelsehinderparkeringar som finns vid nybyggnationer sedan tas bort.

AB Bostaden känner inte igen problemet och tar tacksamt emot exempel på områden där det har hänt.

Funktionshinderrörelsens representanter lyfter fram exemplet Lill-Jansberget. Där finns det rörelsehinderparkeringar endast längst ner i backen.

AB Bostaden svarar att det inte finns uppmärkta rörelsehinderparkeringar längst upp.

Funktionshinderrörelsens representanter undrar varför det finns platser som inte är uppmärkta som rörelsehinderparkeringar? Då avses besöksparkeringar.

AB Bostaden svarar att det på vissa platser saknas rörelsehinderparkeringar för besökande. Det kan dock tillskapas parkeringsplatser för boende, exempelvis inom Lill-Jansberget.

Till protokollet läggs nedan svar från Individ- och familjenämnden, Magnus Börlin, verksamhetschef och ansvarig för hemtjänst.

Fråga till individ- och familjenämnden:

det var en lång diskussion på rådet om handikapparkeringar och bekymret på vintern kring plogning. På handikapparkeringar runt om där rörelsehinderade har parkeringar så bildas det en snövall där ploget plogat mot bilen. Bostaden AB som var på plats menade att de inte har resurser att de ska skyffla undan snön. Funktionshinderrörelsen ställer frågan om exempelvis hemtjänst kan även skyffla undan den här snön (det vill säga snöröjning) om individen har hemtjänst?

Svar från individ- och familjenämnden:

”även jag har fått till mig detta att bostaden inte skottar handikapparkeringar efter snöröjning.

Vi vet att vi i hemtjänsten ibland har hjälpt till, problemet är att det oftast inte finns så mycket utrymme mellan varje besök. Att säga att vi ska göra det kan jag inte lova utan om det finns möjlighet.

Sedan är problemet också att plogvallen kan bestå av isklumpar med mera som man snabbt inte bara skyfflar utan.”

Beslutsunderlag som biläggs protokollet

Ärendet har inga bilagor

Beredningsansvariga

Jeanette Forsén

Mikael Ring

§ 26**Digitala lås – uppföljning****Beslut**

Umeå kommuns funktionshinderråd har mottagit informationen.

Ärendebeskrivning

Funktionshinderrådet får information om nyckelfri hantering inom ordinärt boende. Upphandlingen är klar. Nu pågår förberedelsearbete och installationerna planeras starta i januari 2023. Äldreomsorgen är prioriterad. När det gäller funktionshinderomsorgen beräknas arbetet börja under 2024.

Brukarna kommer att informeras och ett samtycke kommer att samlas in. Funktionen är sådan att personalen låser upp med en app i telefonen. Låset är säkerhetsklassat. Systemet är behörighetsstyrt och varje låsning loggas. Kommunen ansvarar för installation, kostnader och Information till fastighetsägaren.

Funktionshinderrörelsens representanter undrar om det finns olika utformning av själva vredet. Det kan vara svårt att öppna dörren. Var kommer originalvredet att förvaras och hur blir det om brukaren inte samtycker?

Kommunen svara att originalvredet tas bort och märks. Frågan om lagerhållning är inte utredd. Om brukaren inte samtycker kommer det att placeras en nyckelgömma i stället.

Funktionshinderrörelsens representanter frågar hur länge loggarna sparas samt hur kommunen gör med loggarna när en arbetstelefon delas av flera medarbetare?

Kommunen svarar att varje telefon har en personlig inloggning så det går att se vem som har besökt brukaren men vet inte hur länge loggarna sparas.

Funktionshinderrörelsens representanter undrar om arbetstelefonen kan användas privat?

Kommunen svarar att den inte ska användas privat och loggen visar vem som i så fall använt den. Mobiltelefonen används mer och mer som arbetsredskap. En borttappad mobiltelefon kan spärras omgående.

Funktionshinderrörelsens representanter menar att telefonen väl alltid ska förvaras på arbetsplatsen när den inte används. Det är en säkerhetsfråga.

Kommunen svarar att den frågan måste undersökas för att kunna besvaras.

Tillgänglighetsstrategen undrar hur strömförsörjningen till systemet fungerar vid elavbrott och poängterar även att det är viktigt att nyckelgömmorna inte sätts för högt.

Kommunen svarar att den finns en reservlösning vid elavbrott. Tidplanen är att de första digitala låsen ska installeras i januari 2023.

Funktionshinderrörelsens representanter noterar avslutningsvis att många av de synpunkter som förts fram i den arbetsgrupp som funnits kring digitala lås var med i dagens redovisning.

Till protokollet läggs nedan svar från Individ- och familjenämnden, Magnus Börlin, verksamhetschef och ansvarig för hemtjänst.

Fråga till individ- och familjenämnden:

det var även en dragning om digitala lås som ska implementeras hos brukare. Frågan dök upp kring säkerhet och hur dessa låses upp. Görs det med en privat eller arbetsmobil? Om det görs med arbetsmobil loggar en anställd in på mobilen när arbetspasset börjar och sedan loggar ut när den avslutat passet? Kan det finnas möjlighet för personalen att ta hem arbetsmobilen och missbruka detta?

Svar från individ- och familjenämnden:

”inom din kommunala hemtjänst så kommer alla medarbetare få personliga arbetsmobiltelefoner. Man styr behörigheten till brukaren utifrån vilket hemtjänstområde man arbetar på. Man monterar det digitala låset på baksidan av dörren (man tar bort vredet) det är en app som man loggar in på och lägger telefonen mot dörren. Det ska enligt digitaliseringsenheten vara säkerhetsklassat så inte vem som helst ska kunna logga in.

Man ska inte ta hem sin arbetsmobil.

Sedan har vi gjort en rutin där det finns misstanke om misskötsamhet samt brottsmisstanke så kan vi som verksamhetschefer kontakta HR-Chef och begära ut loggar.”

Beslutsunderlag som biläggs protokollet

Ärendet har inga bilagor.

Beredningsansvariga

Julia Berggren

§ 27**Parkeringar vid gruppboende på Tavleliden – uppföljning****Beslut**

Umeå kommuns funktionshinderråd har tagit del av informationen.

Ärendebeskrivning

Den 1 september 2022 infördes parkeringsavgift på besöksparkeringar vid kommunala fastigheter. Det finns två leverantörer för mobil betalning av parkeringsavgiften, antingen via SMS eller talsvar.

Rörelsehinderparkering är avgiftsfritt på gatuparkering som tillhör kommunen. I parkeringshusen Nanna, Parketten, Navet och Järnvägsallén är platserna avgiftsbelagda. På tomtmark bestämmer fastighetsägaren om eventuell avgift.

När det gäller kommunala parkeringar har kommunen parkeringsregler för besökare och personal. På Tavleliden finns möjligheter att parkera på intilliggande skola och förskola.

Funktionshinderrörelsens representanter framhåller att parkeringsreglerna är införda även vid särskilda boenden enligt LSS. De går inte att jämföra med andra verksamheter. Som det är nu kan vem som helst komma och parkera på gården. Det skapar oro bland de boende. Anhöriga, gode män med flera behöver dessa parkeringar. Beslutet måste dras tillbaka.

Tillgänglighetsstrategen informerar vidare om att det är oklart var beslutet har tagits. Det är viktigt att det finns besöksparkeringar vid boenden, oavsett om det är en kommunal eller privat fastighetsägare.

Funktionshinderrörelsens representanter poängterar att boendet är brukarnas hem. Det har inte skett något samråd eller någon information innan det här beslutades. Det är viktigt att reflektera över hur detta hanterats. Föräldrar och andra anhöriga ska inte bestraffas genom detta beslut. Det ska dras tillbaka omgående.

Rådets ordförande Tomas Wennström (S) framhåller att synpunkterna måste föras tillbaka till de som har fattat beslutet.

Maria Olsson (byggnadsnämnden) menar att vi behöver säkerställa sådana här aspekter även om antalet parkeringsplatser ska minska totalt inom nybyggnation.

Funktionshinderrörelsens representanter framhåller att det här inte är någon enskild händelse när det gäller parkeringsfrågor. Det är ett beslut i raden av många med försämringar för personer med behov av exempelvis rörelsehinderparkering.

Rådets ordförande Tomas Wennström (kommunstyrelsen) menar att vi behöver klara rutiner i parkeringsfrågor. Det här behovet måste tas med redan inledningsvis i planeringsprocessen.

Funktionshinderrörelsens representanter säger att bostadsrättsföreningar tar bort rörelsehinderparkeringar jämfört med vad som beskrivits i ritningar. Det har skett ofta. Kommunen måste agera när sådant händer.

Maria Olsson (byggnadsnämnden) menar att det bör kunna hanteras som ett tillsynsärende.

Funktionshinderrörelsens representanter ställer frågan hur vi kan gå vidare kring särskilda boenden?

Elisabeth Nilsson, tillgänglighetsstrateg, menar att man bör återkoppla till berörd tjänsteperson och att parkeringsgruppen inom funktionshinderrådet kan kalla berörda tjänstepersoner till möte.

Funktionshinderrörelsens representanter ställer frågan om ett ordförande-beslut kan stoppa det?

Rådets ordförande Tomas Wennström (kommunstyrelsen) kontrollerar detta med ordförande i tekniska nämnden.

Beslutsunderlag som biläggs protokollet

FUB Umeås skrivelse angående parkeringsavgifter som införs vid kommunala fastigheter 2022-09-01.

Beredningsansvariga

Elisabeth Nilsson

§ 28**Förslag till riktlinje för rådgivande organ i Umeå kommun - information****Beslut**

Umeå kommuns funktionshinderråd har tagit del av informationen.

Ärendebeskrivning

Det finns idag fem rådgivande organ inom Umeå kommun plus anhörigrådet som saknar koppling till nämnd. Råden har tillkommit under olika förutsättningar och vid olika tidpunkter.

De rådgivande organen behöver ses över för att harmonisera deras respektive ramverk. Det handlar bland annat om följande frågor:

- Definitioner
- Vem har rätt att inrätta och fasa ut rådgivande organ?
- Generella krav på styrelse/nämnd som har tilldelat ansvar för rådgivande organ
- Generella krav avseende planering, dokumentation och uppföljning
- Generella krav på arbetsformer
- Generella krav avseende ersättning och arvodering

Tidplanen är att ett utkast ska vara färdigt under oktober månad. Under november och december sker en politisk beredning. I januari ska en riktlinje för rådgivande organ utgöra utgångspunkt för arbetet med att skriftligt reglera ändamål och arbetsformer.

Funktionshinderrörelsens representanter ställer frågan vad som skiljer ett råd jämfört med samråd/samverkan i laglig mening? Olika lagstiftning ställer krav på kommunen att samråd och samverkan ska ske. Det här är en försvagning.

Från kommunens sida framhåller man att detta inte är någon försvagning. Just den frågan behöver benas ut och det kommer att göras under punkten definitioner för kommunens rådgivande organ.

Funktionshinderrörelsens representanter menar att man inte kan säga det generellt. Rättighetslagstiftning som LSS går inte att jämföra med exempelvis socialtjänstlagen, SoL. Rätten att samverka finns kvar. Vi skulle vilja vara med i det här arbetet innan det fastställs.

Från kommunens sida framhåller man att kommunen äger frågan hur råden organiseras. Innehållet i de rådgivande organen får diskuteras inom respektive råd.

Rådets ordförande Tomas Wennström (kommunstyrelsen) lyfter fram att varje styrelse eller nämnd har sina skyldigheter utifrån lagstiftningen.

Funktionshinderrörelsens representanter framhåller att vi inte kan använda samma begrepp inom rådgivande organ som vi gör i andra sammanhang, exempelvis samverkan enligt LSS. Hur ser Umeå kommun för övrigt på samrådsprocessen kring de rådgivande organen. Har kommunen uppfyllt samverkan och samråd med funktionshinderrådet? Borde inte funktionshinderrådet fått vara med i processen? Vi har utarbetat förslag kring detta sedan tidigare.

Från kommunens sida svarar man att det är styrelse och nämnd som ansvarar. Det vi pratar om nu är det yttre ramverket. Det övriga tas med i arbetet kring själva rådets arbetsformer.

Från politiskt håll i rådet nämns att ändamålet med respektive råd borde förtydligas. De yttre ramarna är viktiga även gentemot nämnderna för att förtydliga ansvarsförhållandena mellan rådet och nämnden.

Funktionshinderrörelsens representanter menar att man i vissa råd bör kunna komma överens om hur vissa rutiner ska se ut. Det är inte nödvändigt att kommunfullmäktige fattar beslut för alla råd. Vi bör kunna komma överens om detta tillsammans.

Rådets ordförande Tomas Wennström (kommunstyrelsen) förklarar att uppdraget till tjänstepersonerna är att se över de rådgivande organen och hur vi kan utveckla medborgardialogen.

Funktionshinderrörelsens representanter framhåller att de vill vara med i processen och är beredda att vara det.

Rådets ordförande Tomas Wennström (kommunstyrelsen) säger att funktionshinderrådet inte kan vara med i arbetet som styrs av de politiska organen.

Funktionshinderrörelsens representanter menar att kommunfullmäktiges beslut måste stämma överens med den lagstiftning som finns. Funktionshinderrådet ska vara aktivt involverade i den här processen. Man får inte blanda ihop målgrupperna i de olika råden. Vissa råd styrs av rättighetslagstiftning medan andra inte gör det.

Beslutsunderlag som biläggs protokollet

Ärendet har inga bilagor.

Beredningsansvariga

Dan Gideonsson

Linda Gustafsson

§ 29

Elrullstolsgarage – information

Beslut

Umeå kommuns funktionshinderråd har tagit del av informationen.

Ärendebeskrivning

Region Västerbotten, hjälpmedelsverksamheten, Umeå kommun (samhällsbyggnadskontoret) och Skellefteå kommun har träffats för att diskutera frågan kring rullstolsgarage.

Aktuella frågor som togs upp och kommer att diskuteras vidare:

- Vad kan vi göra i frågan i avvaktan på regeringens beslut?
- Vilka lösningar finns utan att vi gör en lagöverträdelse?
- Hur många personer är berörda av detta?

Beslutsunderlag som biläggs protokollet

Ärendet har inga bilagor.

Beredningsansvariga

Elisabeth Nilsson

§ 30

Funktionshinderrådet 50 år – information

Beslut

Umeå kommuns funktionshinderråd har tagit del av informationen.

Ärendebeskrivning

Arbetsgruppen arbetar vidare med att ta fram ett program för firandet av funktionshinderrådet 50 år.

Datum: 21 februari 2023

Tid: kl. 13.00 – 16.30.

Beslutsunderlag som biläggs protokollet

Ärendet har inga bilagor

Beredningsansvariga

Elisabeth Nilsson